

POSTANOWIENIE

Dnia 31 lipca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie X Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Arkadiusz Tomczak

Sędziowie: SO Urszula Myśliwska (spr.)

SR (del.) Piotr Maksymowicz

Protokolant: sekretarz sądowy Elżbieta Łopacińska

przy udziale Prokuratora Marka Orzechowskiego

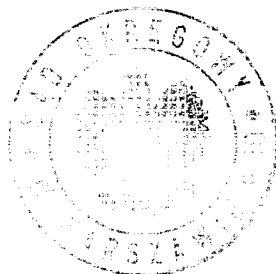
i Oskarżyciela skarbowego Doroty Kielak

w sprawie przeciwko

D G i M G oskarżonym z art. 107 § 1 k.k.s.

postanawia

1. Na podstawie art. 193 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, ze ZWM.) i art. 3 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643, ze zm.) zwrócić się do Trybunału Konstytucyjnego z pytaniem prawnym:
„Czy przepisy art. 6 ust 1 i 14 ust 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r o grach hazardowych stanowiące przepisy techniczne w rozumieniu art. 1 ust 1. dyrektywy 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych oraz zasady dotyczące usług społeczeństwa informacyjnego, ostatnio zmienionej dyrektywą Rady 2006/96/WE z dnia 20 listopada 2006 r. w zakresie jakim uchwalone zostały z naruszeniem obowiązku notyfikacji ich projektu Komisji Europejskiej na podstawie art. 8 ust 1 tej dyrektywy, są zgodne z art. 2 w związku z art. 7 Konstytucji RP ? ”.
2. Na podstawie art. 98 § 2 k.p.k. odroczyć sporządzenie uzasadnienia postanowienia na czas do 7 dni;
3. Na podstawie art. 22 § 1 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. zawiesić postępowanie w sprawie.

Na oryginale właściwe podpisy

Zgodne z oryginałem
Z-ca KIEROWNIKA SEKRETARIATU
X Wydziału Karnego Odwoławczego
Sądu Okręgowego w Warszawie

Liandra

Sygn. akt

UZASADNIENIE

D. G. i M. G. zostali oskarżeni o to, że w dniu marca 2010r. w restauracji P przy ul. w Z., działając wspólnie i w porozumieniu urządzali gry na automatach i wbrew przepisom ustawy z dnia 19 listopada 2009r. o grach hazardowych, tj. o czyn z art. 107 § 1 k.k.s.

Sąd Rejonowy w P wyrokiem z dnia marca 2013r. uznał obu oskarżonych za winnych czynu zarzucanego każdemu z nich, za który skazał każdego z nich i na podstawie art. 107 § 1 k.k.s. wymierzył każdemu z oskarżonych karę grzywny w wymiarze po stawek dziennych po złotych każda.

Apelację od powyższego orzeczenia złożył M. G. i obrońca D. G. Obie apelacje są w istocie jednobrzmiące. Pośród zarzutów apelacyjnych oskarżonego dotyczących okoliczności działań oskarżonych w tej sprawie i procedowania sądu I instancji znalazły się zarzuty dotyczące konstytucyjności przepisów ustawy z dnia 19 listopada 2009r. o grach hazardowych. Zostały one sformułowane przy zarzutach dotyczących obrazy przepisów prawa materialnego, wskazujących na naruszenie zasady *nullum crimen sine lege* wyrażonej w art. 1 kodeksu karnego. Skarżący wskazał, że jedną ze szczególnych form zasady legalizmu jest zasada *nullum crimen sine lege scripta* - przez co należy rozumieć nakaz określoności przestępstwa (typizacja czynu zabronionego). Przepis art. 1 kk ma istotne znaczenie gwarancyjne, bowiem wyraża on prawo człowieka do bezpieczeństwa prawnego. W opinii skarżących zasada ta została naruszona przez sąd dlatego, iż - zdaniem apelujących - przepis art. 107 § 1 kks, w związku z treścią wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wydanego dnia 19 lipca 2012r. (po połączeniu spraw C-213/11, C-214/11 i C-217/11) został pozbawiony znamion przestępstwa i w związku z tym nie może być stosowany.

Ponadto kwestię tę podniesiono przy zarzucie dotyczącym obrazy przepisów prawa procesowego, mającej wpływ na treść zaskarżonego wyroku, a mianowicie art. 17 § 1 pkt 2 kpk poprzez nieumorzenie postępowania względem oskarżonych w sytuacji, gdy zachodziły przesłanki ku temu. Jednocześnie skarżący wniósł o skierowanie przez Sąd Okręgowy w Warszawie pytania prawnego w trybie art. 441 kpk do Sądu Najwyższego: *Czy w świetle wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 19 lipca 2012r. w połączonych sprawach*

C-213/11, C-214/11 i C-217/11 jest możliwe prowadzenie postępowania karnego wobec osoby oskarżonej z art. 107 § 1 kks i wydanie na jego podstawie wyroku skazującego?

Na pierwszej rozprawie apelacyjnej cofnięto wnioski o skierowanie pytania prawnego do Sądu Najwyższego, a przedstawiono wniosek na zasadzie przepisu art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej o skierowanie przez Sąd Okręgowy w Warszawie pytania prawnego do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej następującej treści: *Czy w świetle wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 19 lipca 2012r. wydanego w połączonych sprawach C-213/11, C-214/11 i C-217/11 jest możliwe stosowanie wobec obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej przepisów technicznych - w rozumieniu dyrektywy 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998r. - zawartych w ustawie o grach hazardowych z dnia 19 listopada 2009 r. (Dz. U. z dnia 30 listopada 2009r.), w szczególności przepisu art. 14 tej ustawy, uchwalonej z naruszeniem obowiązku notyfikacji wynikającego z dyrektywy oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z dnia 31 grudnia 2002r.), a w konsekwencji opierających się na nich przepisów karnych i karnoskarbowych?*

Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia czerwca 2014r. nie uwzględnił tego wniosku obrońcy D G z uwagi na brak kompetencji Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej do dokonywania wykładni prawa krajowego. Dnia 11 czerwca 2014r. obrońca oskarżonego D G przedstawił wniosek o skierowanie pytania prawnego *Czy art. 14 ustawy z dnia 19 listopada 2009r. o grach hazardowych w zakresie, w jakim przewiduje zakaz urządzania gier na automatach poza kasynami gier jest zgodny z art. 2 Konstytucji RP w zw. z art. 7, art. 87 ust. 1 i 2 w zw. z art. 91 Konstytucji RP, w zakresie w jakim regulacja ta narusza zasadę pewności prawa wobec braku notyfikacji Komisji Europejskiej UE projektu ustawy o grach hazardowych, w tym samym naruszenie zasady legalności i hierarchii źródeł prawa oraz czy art. 14 ustawy z dnia 19 listopada 2009r. o grach hazardowych w zw. z art. 107 kks w zakresie, w jakim przewidują zakaz urządzania gier na automatach poza kasynami gier oraz odpowiedzialność karną za urządzanie gier na automatach wbrew przepisom ustawy są zgodne z art. 2 Konstytucji RP w zw. z art. 42 ust. 1 Konstytucji RP, w zakresie w jakim regulacja ta narusza zasadę, zgodnie z którą odpowiedzialności karnej podlega tylko ten, kto dopuścił się czynu zabronionego pod groźną kary przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia, wobec uznania art. 14 ustawy z dnia 19 listopada 2009r. o grach hazardowych za przepis techniczny w rozumieniu Dyrektywy 98/34/WE oraz brak jego notyfikacji Komisji Europejskiej UE?*

Zważywszy na powyższe w ocenie Sądu Okręgowego nie było możliwe rozpoznanie wniesionych apelacji bez rozstrzygnięcia kwestii konstytucyjności przepisów art. 6 ust. 1 i art. 14 ust. 1 ustawy o z dnia 19 listopada 2009r. o grach hazardowych w związku ze skazaniem obu oskarżonych na podstawie art. 107 k.k.s. Tym samym w sprawie tej zachodzą przesłanki określone w art. 193 Konstytucji RP obligujące sąd do wystąpienia z pytaniem prawnym do Trybunału Konstytucyjnego. Zarzuty przedstawione w apelacji dotyczą bowiem naruszenia przez Rzeczpospolitą Polską obowiązku notyfikacji przepisów technicznych, tj. art. 14 ust. 1 ustawy o grach hazardowych, co jak wywodzi skarżący skutkuje niekonstytucyjnością tego uregulowania. W przypadku, gdyby Trybunał Konstytucyjny potwierdził ich zasadność, prowadziłoby to do depenalizacji czynów, które wyczerpują znamiona określone w art. 107 § 1 k.k.s. A zatem rozstrzygnięcie tej kwestii ma podstawowe znaczenie dla odpowiedzialności karnej oskarżonych w sprawie zawisłej w Sądzie Okręgowym w Warszawie i uzasadnia skierowanie pytania prawnego.

1. Przepis art. 107 § 1 k.k.s., penalizujący m. in. urządzenie gry na automacie wbrew przepisom ustawy lub warunkom koncesji lub zezwolenia, ma charakter blankietowy. Dlatego też zważywszy na treść art. 53 § 35 i § 35a k.k.s. konkretyzacji znamion tego czynu zabronionego należy poszukiwać w ustawie o grach hazardowych. A w przypadku oskarżonych – w art. 6 ust. 1 i 14 ust. 1 cytowanej ustawy, co wynika z brzmienia zarzutu, aczkolwiek oskarżyciel, a za nim Sąd Rejonowy, ograniczył się do przywołania tylko art. 107 k.k.s jako podstawy aktu oskarżenia, a następnie jako podstawy skazania. Art. 14. ust. 1 ustawy o grach hazardowych ogranicza urządzenie gier cylindrycznych, gier w karty, gier w kości oraz gier na automatach wyłącznie do kasyn gry, zaś art. 6 ust. 1 tej ustawy dla prowadzenia działalności w zakresie gier cylindrycznych, gier w karty, gier w kości oraz gier na automatach wymaga uzyskania koncesji na prowadzenie kasyna. Zarzut apelacyjny dotyczył art. 14 ust. 1 ustawy, zaś w ocenie Sądu Okręgowego z uwagi na oczywisty normatywny związek tych przepisów nie można rozważać konstytucyjności tylko jednego z nich.

2. Sąd Okręgowy skierował pytanie prawne w zakresie ograniczonym, w stosunku do wniosku obrońcy. Rozważając bowiem wzorzec kontroli, jaki Sąd Okręgowy powinien wskazać w rozpoznawanej sprawie, miał na uwadze także dotychczasowe orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego, gdy wypowiadał się on o zakresie swej kontroli. Sąd Okręgowy przyjął, że stanowi ono dyrektywę do formułowania pytania w zakresie zachowania przez prawodawcę reguł prawidłowej legislacji także w wymiarze formalnym. Dlatego też Sąd Okręgowy ograniczył się w zadanym pytaniu jedynie do sposobu stanowienia prawa w aspekcie jego zgodności z art. 2 i 7 Konstytucji. Zważywszy na dotychczasowe orzecznictwo Trybunału wska-

zanie tych norm Konstytucji stanowiących o istocie RP jako państwa prawnego oraz statuującego obowiązek działania jego organów na podstawie i w granicach prawa, jest w ocenie Sądu Okręgowego wystarczające. Wskazać bowiem należy, iż to właśnie z art. 2 Konstytucji Trybunał wywodzi zasadę poprawnej legislacji i nierozzerwalnie z nią związaną zasadę ochrony zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa. Zasada legalizmu zawarta w art. 7 Konstytucji nakazuje organom władzy publicznej działanie na podstawie i w granicach prawa. Jednym z aspektów tej zasady jest zakaz naruszeń prawa proceduralnego przez organy w toku procesu prawotwórczego (wyrok z dnia 27 maja 2002r. w sprawie K 20/01; wyrok z dnia 23 marca 2006r. w sprawie K 4/06). Jak wielokrotnie powtarzał Trybunał Konstytucyjny swoboda ustawodawcy w kształtowaniu prawa jest ograniczona koniecznością przestrzegania proceduralnych zasad państwa prawa. Po pierwsze zobowiązuje to prawodawcę do zachowania właściwego trybu pracy parlamentarnej nad ustawą, a po wtóre wszystkie inne organy państwa zaangażowane w proces tworzenia prawa – do czynienia tego w sposób zgodny z jego wymogami, bo taki sposób postępowania w każdym przypadku gwarantować ma pewność prawa rozumianą *nie jako stałość i niezmienność, lecz jako pewność tego, iż w oparciu o prawo można kształtować swoje stosunki życiowe* (wyrok TK z dnia 29 stycznia 1992r., sygn. K 15/9). Wskazując na powyższy wzorzec kontroli Sąd Okręgowy miał na uwadze także stanowisko Trybunału Konstytucyjnego wyrażone w wyroku z dnia 1 września 1996r (w sprawie K 18/95), że wszelkie naruszenie kompetencji czy uchybienia proceduralne w stanowieniu ustaw, w stosunku do nadrzędnych norm rangi konstytucyjnej regulujących tryb ustawodawczy, muszą być oceniane tak samo, jak niezgodność treści stanowionych przepisów z normami rangi konstytucyjnej. Powyższy wniosek, wyprowadzony wprost z norm rangi konstytucyjnej, znajduje potwierdzenie w treści art. 2 ustawy o TK, w myśl którego Trybunał, orzekając o zgodności aktu ustawodawczego z Konstytucją, bada nie tylko treść takiego aktu, ale także kompetencję oraz zachowanie ustawowego trybu wymaganego do wydania aktu.

3. Sąd Okręgowy jest przekonany, że naruszenie obowiązku notyfikacji oznacza *de facto* wadliwość procesu stanowienia prawa. Utwierdza go w tym stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w postanowieniu wydanym w sprawie I KZP 15/13 i w akceptujących go co zasady wyrokach tego sądu wydanych w sprawach IV KK 183/13 oraz V KK 447/13. Dla Sądu Okręgowego w tym składzie jest również oczywiste, że sąd orzekający w indywidualnej sprawie nie ma możliwości odmowy stosowania przepisów, które nie zostały derogowane z obowiązującego porządku prawnego. W tej sytuacji, wobec wątpliwości, co do skutków braku notyfikacji art. 14 ust. 1 i art. 6 ust. 1 ustawy o grach hazardowych powstałych w związku z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 19 lipca 2012r. (w sprawach

połączonych C-213/11, C 214/11 i C217/11) wydanym w odpowiedzi na pytanie prejudycjalne Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku, Sąd Okręgowy uznał za konieczne zadanie pytania prawnego o treści zawartej w sentencji postanowienia i zawiesił postępowanie w sprawie niniejszej, uznając za stanowiskiem prezentowanym w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2013r. w sprawie **I KZP 15/13** że *w ten sposób dojdzie także do zrealizowania wskazywanej przez ETS konsekwencji niedopełnienia obowiązku notyfikacji w postaci niestosowania przepisu technicznego, który podlegał takiemu obowiązkowi. Zawieszenie postępowania na czas rozstrzygnięcia przez Trybunał Konstytucyjny pytania prawnego prowadzi w istocie do takiego właśnie skutku, bowiem sąd, korzystając z tej procesowej instytucji, nie wydaje rozstrzygnięcia merytorycznego na podstawie kwestionowanego przepisu. Jeżeli wyrok Trybunału Konstytucyjnego potwierdzi wątpliwości sądu, wówczas dojdzie do formalnego uchylenia tego przepisu z uwagi na wadliwość trybu ustawodawczego i ostateczny brak podstaw do jego stosowania.*

4. Przechodząc do argumentacji prawnej związanej z zadaniem pytaniem wskazać należy co następuje.

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej wyrokiem z dnia 19 lipca 2012r. (w połączonych sprawach C-213/11, C 214/11 i C217/11) orzekł, że *artykuł 1 pkt 11 dyrektywy 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych oraz zasady dotyczące usług społeczeństwa informacyjnego, ostatnio zmienionej dyrektywą Rady 2006/96/WE z dnia 20 listopada 2006r. należy interpretować w ten sposób, że przepisy krajowe tego rodzaju jak przepisy ustawy z dnia 19 listopada 2009r. o grach hazardowych, które mogą powodować ograniczenie, a nawet stopniowe uniemożliwienie prowadzenia gier na automatach o niskich wygranych poza kasynami i salonami gry, stanowią potencjalnie „przepisy techniczne” w rozumieniu tego przepisu, w związku z czym ich projekt powinien zostać przekazany Komisji zgodnie z art. 8 ust. 1 akapit pierwszy wskazanej dyrektywy, w wypadku ustalenia, iż przepisy te wprowadzają warunki mogące mieć istotny wpływ na właściwości lub sprzedaż produktów. Dokonanie tego ustalenia należy do sądu krajowego.*

W ocenie Sądu Okręgowego techniczny charakter normy art. 14 ust. 1 i związanego z nim art. 6 ust. 1 nie budzi wątpliwości. Natomiast dla stwierdzenia obowiązku jego notyfikacji istotna jest odpowiedź na pytanie, czy wejście w życie tych przepisów tworzy warunki mające istotny wpływ na właściwości i sprzedaż produktu. Odpowiedź w tym zakresie jest oczywiście twierdząca. Zwrócić należy przy tym uwagę dwie okoliczności. Pierwszą z nich wskazuje już projekt ustawy (patrz: sejm.gov.pl - Prace Sejmu VI Kadencji, druk sejmowy

2481). Należy jedynie przypomnieć, że zmiana ustawy o grach hazardowych, co jasno wynika z uzasadnienia do projektu była związana między innymi z deklarowaną w nim potrzebą ochrony społeczeństwa i praworządności przed negatywnymi skutkami hazardu. Jako środek do realizacji tego celu przyjęto ograniczenie do kasyn możliwości prowadzenia gier na wszelkich automatach z elementem losowym, a i możliwość ich prowadzenia uzależniono od uzyskania koncesji na ich prowadzenie. Tak więc przepisy te już z założenia projektodawcy zmierzały do ograniczenia i, stopniowej likwidacji możliwości prowadzenia działalności związanej z wykorzystaniem automatów do gier losowych, a tym samym ich produkcji i sprzedaży. Projektowane przepisy w kształcie w jakim zostały uchwalone, pozwalają całkowicie na realizację tych założeń. Tym bardziej, że ustawa ustala maksymalną liczbę kasyn i eksploatowanych w nich automatów, co skutkować musi ograniczeniem popytu na ten sprzęt a zatem wymusza w sposób oczywisty ograniczenie jego produkcji. Ograniczenie ilości podmiotów mogących prowadzić taką działalność poprzez system koncesji, wpływa bowiem także niewątpliwie na sprzedaż samych produktów, jakimi są automaty do gier. Tym bardziej, że dodatkowe ograniczenie zawiera art. 6 ust. 4 ustawy o grach hazardowych, który umożliwia prowadzenie działalności w tym zakresie wyłącznie spółkom akcyjnym lub spółkom z ograniczoną odpowiedzialnością, jeśli mają siedzibę na terytorium RP. Analizę tej kwestii szczegółowo przeprowadził Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku w postanowieniu z dnia 20 listopada 2012r. (sygn. akt III SA/Gd 513/12 w punktach 19-25) i Sąd Okręgowy w Warszawie przytoczone tam argumenty akceptuje i przyjmuje za własne.

Sąd Okręgowy prezentuje pogląd, iż można również przyjąć, iż nie ma potrzeby przeprowadzania takiego wywodu na okoliczność technicznego charakteru normy art. 6 ust. 1 i 14 ust. 1 ustawy o grach hazardowych w celu wykazania obowiązku ich notyfikacji. Wystarczające bowiem byłoby powołanie się na wyrok Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości (obecnie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej) w sprawie C 65/05 Komisja przeciwko Grecji (pkt 61), gdzie *expressis verbis* stwierdzono, że *ustawowe przepisy krajowe zakazujące korzystania z wszelkich gier elektrycznych, elektromechanicznych i elektronicznych, w tym wszelkich gier komputerowych, we wszelkich miejscach publicznych i prywatnych z wyjątkiem kasyn, jak również korzystania z gier na komputerach znajdujących się w przedsiębiorstwach świadczących usługi internetowe, oraz poddające prowadzenie tych przedsiębiorstw obowiązkowi uzyskania specjalnego pozwolenia, należy uznać za przepisy techniczne w rozumieniu art. 1 pkt. 11 dyrektywy 98/34. Zatem przepisy te powinny zostać notyfikowane Komisji na podstawie art. 8 ust. 1 dyrektywy 98/34. To, że przepis art. 14 ust. 1 ustawy o grach hazardowych ma charakter przepisów technicznych w rozumieniu art. 1 pkt 11 Dyrektywy*

98/34/WE zostało wprost potwierdzone w cytowanym wcześniej wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 19 lipca 2012r. I choć wyroki Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wiążą sądy krajowe w konkretnej sprawie, to zważywszy na pozycję ustrojową tego Trybunału nie sposób przyjąć innej wykładni tych norm choćby - jak to wskazuje Sąd Najwyższy w drodze uznania mocy argumentów prezentowanych przez ten Trybunał (postanowienia z dnia 28 listopada 2013r. w sprawie I KZP 15/13 i wyrok z dnia 8 stycznia 2014r. w sprawie IV KK 183/13). Tym niemniej, gdyby to stanowisko nie zostało podzielone, dokonana wcześniej analiza pozwala na przyjęcie, że uzasadnione jest twierdzenie, iż zarówno art. 14 ust. 1 jak i art. 6 ust. 1 stanowią normy techniczne w rozumieniu art. 1 ust. 11 wspomnianej wyżej dyrektywy i zgodnie z art. 8 ust. 1 tej dyrektywy projekt ich powinien zostać notyfikowany Komisji Europejskiej. Z art. 8 ust. 1 dyrektywy 98/34 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998r. ustanawiającego procedurę udzielania informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych oraz zasady dotyczące usług społeczeństwa informacyjnego wynika, że państwo członkowskie ma obowiązek notyfikowania Komisji Europejskiej wszelkich projektów regulacji technicznych przed ich przyjęciem, tak aby Komisja Europejska miała możliwość oceny zgodności takich projektów z prawem europejskim. Ponadto państwo członkowskie zobowiązane jest wstrzymać się przez trzy miesiące z przyjęciem notyfikowanych przepisów, tj. do czasu zbadania sprawy przez Komisję i inne państwa. Poza sporem jest, iż ta procedura w odniesieniu do projektu ustawy z dnia 19 listopada 2009r. o grach hazardowych nie została wypełniona mimo, że ustawa ta - jak wykazano wcześniej - w części, w jakiej zawiera przepisy istotnie ograniczające, a nawet stopniowo uniemożliwiające prowadzenie gier na automatach o niskich wygranych poza kasynami gry stanowi przepisy techniczne w rozumieniu cytowanej wyżej dyrektywy. Art. 10 ust. 1-4 Dyrektywy wyraźnie określa, kiedy możliwe jest odstępianie od obowiązku notyfikacji norm technicznych, a żadna z przesłanek przewidzianych w tym przepisie nie zachodzi w stosunku do art. 14 ust. 1 i art. 6 ust. 1 ustawy o grach hazardowych. Treść § 5 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 ze zm.) również nie zwalnia organów uczestniczących w stanowieniu prawa od wykonania tego obowiązku, a także tego obowiązku nie wyłącza. Odpowiedzialność za notyfikację przepisów technicznych spoczywa na członkach rządu, w szczególności na ministrze właściwym do spraw gospodarki (który pełni funkcję *koordynatora krajowego systemu notyfikacji*), a także na właściwych ministrach, opracowujących projekty aktów prawnych. Sąd Okręgowy podziela stanowisko prezentowane w postanowieniu Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 15 stycznia 2011r. (II GSK 686/13), iż z punktu widzenia zgodności postępowania ustawodawczego z Konstytucją nie ma znacze-

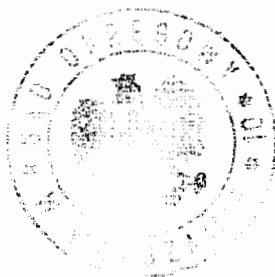

nia, jaki organ i na którym z etapów tego postępowania zaniechał dokonania notyfikacji. Każdy projekt, (...) który może zawierać przepisy techniczne, wymaga notyfikacji. A zatem to ustawodawca w toku stanowienia prawa powinien mieć na uwadze, aby nie doszło do uchwalenia ustawy, która nie została poddana obowiązkowej notyfikacji. Dlatego też zważywszy na treść art. 42 ustawy o TK, orzekając o zgodności aktu normatywnego z Konstytucją, Trybunał bada zarówno treść takiego aktu, jak też kompetencję oraz dochowanie wymaganego przepisami prawa trybu wydania aktu. Naruszenie istotnych elementów procedury prawodawczej stanowi podstawę do stwierdzenia niekonstytucyjności aktu normatywnego (wyrok TK z dnia 16 lipca 2009r., Kp 4/08). Trybunał wskazał przy tym, że nie można wykluczyć kontroli ustawy z perspektywy dochowania elementów procedury ustawodawczej polskiego prawa krajowego uregulowanych w aktach prawa Unii Europejskiej (wyrok z dnia 26 czerwca 2013r., K 33/12).

Sąd Okręgowy całkowicie podziela pogląd, iż obowiązek dokonania notyfikacji przepisów technicznych Komisji Europejskiej jest istotnym elementem procedury ustawodawczej, w rozumieniu przyjętym w orzecznictwie TK. Element ten wiąże się ponadto z *dostępem parlamentu i jego członków do informacji niezbędnych w celu rzetelnej realizacji funkcji ustawodawczej* (zob. wyrok TK z dnia 16 lipca 2009r., sygn. akt Kp 4/08). Element postępowania, o którym mowa, bezspornie został naruszony (pominięty) w toku prac prawodawczych nad zaskarżonymi przepisami.

Jak wynika z powyższego wywodu art. 14 ust. 1 i art. 6 ust. 1 ustawy o grach jako przepisy techniczne w rozumieniu art. 1 ust. 11 Dyrektywy 98/34/WE winny były być notyfikowane Komisji Europejskiej w fazie prac nad projektem ustawy o grach hazardowych. Mając na uwadze bezsporny fakt braku notyfikacji Komisji Europejskiej, mimo wykazanego powyżej wymogu wynikającego z obowiązującego prawa, należało przedstawić w formie pytania prawnego wątpliwość, czy fakt ten nie czyni ich niezgodnymi z art. 2 i 7 Konstytucji RP.

Zważywszy na powyższe należało orzec jak w postanowieniu.

Na oryginale właściwe podpisy

Zgodne z oryginałem
Z-ca KIEROWNIKA SEKRETARIATU
X Wydział I (Prace ustawodawcze)
Sądu Okręgowego w Warszawie

[Signature]